

Історія перекладу

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Статус дисципліни	вибіркова
Форма навчання	денна
Рік підготовки, семестр	3 курс, осінній семестр
Обсяг дисципліни	4 кредити ЄКТС / 120 годин (54 аудиторних години, 66 годин СРС)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік
Розклад занять	http://rozklad.kpi.ua
Мова викладання	українська/англійська
Інформація про керівника курсу / викладачів	к. філол.н., доц. Борбенчук Ірина Миколаївна borbenchuk.iryana@iil.kpi.ua
Розміщення курсу	Матеріали розміщено на сторінці викладача в Електронному кампусі та у Google Classroom

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Метою освітнього компонента «Історія перекладу» є формування у студентів компетентностей: знати етапи розвитку, принципи і методи різних шкіл перекладу, в тому числі української школи перекладу; розуміти і пояснювати феномен перекладу у історичній динаміці як засіб збереження і передачі соціального досвіду й базисних цінностей культур; обирати засіб адекватного перекладу згідно з лінгвокультурологічними знаннями і специфікою мовної картини світу; здійснювати перекладознавчий аналіз наукових, соціально-економічних, політичних текстів з урахуванням відомостей, отриманих в історичних джерелах.

Дисципліна спрямована на розвиток **компетентностей**:

Загальні компетентності:

ЗК 06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 14. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності:

ФК 09. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 12. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання. У результаті вивчення освітнього компонента «Історія перекладу» студенти зможуть:

ПРН 03. Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.

ПРН 17. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

Під час навчання застосовуються методи: сократівська бесіда, навчальна дискусія, частково

пошуковий метод, мозковий штурм, дослідницький метод.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітній компонент «Історія перекладу» належить до циклу вибірових дисциплін. Передумовами для вивчення є успішне засвоєння дисциплін «Англійська мова (основна, практичний курс)» та «Основи перекладознавства». Знання, уміння і досвід, здобуті у процесі навчання цієї дисципліни, забезпечують подальше оволодіння навчальною дисципліною «Практичний курс перекладу. Технічні науки 2».

3. Зміст навчальної дисципліни

Форма навчання	Всього		Розподіл навчального часу та видами занять		Контрольні заходи	
	кредитів	годин	практичні	СРС	МКР	Семестрова атестація
Заочна	4	120	54	66	-	Залік

Тематичний план освітнього компонента

Тема 1. Роль перекладу у стародавньому світі.

Тема 2. Переклад і розвиток світових релігій.

Тема 3. Переклад у країнах середньовічної Європи.

Тема 4. Перекладацька практика періоду класицизму і Просвітництва (XVII-XVIII ст.).

Тема 5. Перекладацька діяльність у країнах Європи (друга половина XVIII ст. та в XIX ст.).

Тема 6. Український переклад XIX – поч. XX ст.

Тема 7. Український переклад радянського періоду. Розвиток українського перекладу часів незалежності.

Тема 8. Концепції перекладу XX - поч. XXI ст.

Тема 9. Всесвітні організації перекладачів та їх роль у розробці та впровадженні єдиних стандартів перекладацької діяльності.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Конопольська С., Плетенецька Ю. Теорія перекладу України в особистостях. Universum, (3), 2023. 169-179.
<https://archive.liga.science/index.php/universum/article/download/621/6294>.

2. Стріха М. В. Український переклад і перекладачі: між літературою і націєтворенням/Максим Стріха. Київ: Дух і літера, 2020. 520 с.
https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000639149&local_base=KPI01

Додаткова література:

1. Івахненко А. О. Конспект лекцій зі Вступу до перекладознавства, для студентів 2-го курсу факультету «Референт-перекладач», спеціальності 035 Філологія; Нар. укр. акад., [каф.теорії та практики пер.]. Харків : Вид-во НУА, 2020. 36 с.
<http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/2096>
2. Курс лекцій з історії перекладу : навч. посіб. / уклад.: Заполовський М.В. Чернівці: Чернівець.нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 88 с.
<https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3686/%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D1%83.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
3. Cultural Translation in Early Modern Europe. Edited by P. Burke. Cambridge University Press, 2007. 252 p.

Література знаходиться у бібліотеці КПІ ім. Ігоря Сікорського, в електронному кампусі та у Google Classroom.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

№ ПЗ	Тема	Аудиторн і години	СРС
1	Тема 1 . Роль перекладу у стародавньому світі. Практичне заняття 1.	2	2
2	Практичне заняття 2	2	2
3	Практичне заняття 3.	2	2
4	Тема 2. Переклад і розвиток світових релігій. Практичне заняття 4	2	2
5	Практичне заняття 5	2	2
6	Практичне заняття 6	2	2
7	Тема 3. Переклад у країнах середньовічної Європи. Практичне заняття 7.	2	2
8	Практичне заняття 8.	2	2
9	Практичне заняття 9.	2	2
10	Тема 4. Перекладацька практика періоду класицизму і Просвітництва (XVII-XVIII ст). Практичне заняття 10.	2	2
11	Практичне заняття 11.	2	2
12	Практичне заняття 12.	2	2
13	Тема 5. Перекладацька діяльність у країнах Європи (друга половина XVIII ст. та в XIX ст). Практичне заняття 13.	2	2
14	Практичне заняття 14.	2	2
15	Практичне заняття 15.	2	2
16	Тема 6. Український переклад XIX – поч. XX ст. Практичне заняття 16.	2	2
17	Практичне заняття 17.	2	2
18	Практичне заняття 18.	2	2

19	Тема 7. Український переклад радянського періоду. Розвиток українського перекладу часів незалежності. Практичне заняття 19.	2	2
20	Практичне заняття 20.	2	2
21	Практичне заняття 21.	2	2
22	Тема 8. Концепції перекладу XX - поч. XXI ст. Практичне заняття 22.	2	2
23	Практичне заняття 23.	2	2
24	Практичне заняття 24.	2	2
25	Тема 9. Всесвітні організації перекладачів та їх роль у розробці та впровадженні єдиних стандартів перекладацької діяльності. Практичне заняття 25.	2	2
26	Виконання завдання поточного контролю	2	2
27	Аналіз результатів поточного контролю. Підвищення рейтингу	2	2
	Залік		6
	Всього:	54	66

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента передбачає підготовку до аудиторних занять (ознайомлення з рекомендованою літературою, виконання домашніх навчальних завдань) та виконання завдання поточного контролю. Терміни виконання завдань і форма звітності згідно з п. 7 цього силабусу.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування практичних занять, активна робота на них і виконання домашніх завдань необхідні для, розвитку практичних навичок і компетентностей та досягнення програмних результатів навчання загалом. Перед практичним заняттям здобувач вищої освіти ознайомлюється з рекомендованою літературою, наданою викладачем. Усі необхідні навчальні матеріали викладач розміщує на гугл диску або в онлайн середовищі Google Classroom, доступ до якого мають студенти, які вивчають цей освітній компонент.

Актуальну інформацію щодо організації навчального процесу з дисципліни студенти отримують через повідомлення у групі в Viber/WhatsApp або Електронному кампусі. Під час змішаної форми навчання заняття проходять у форматі відеоконференцій на платформі ZOOM.

Виконані домашні навчальні завдання здобувачі вищої освіти завантажують у свої папки на гугл диску або здають через Google Classroom, доступ до яких надає викладач протягом першого тижня навчання. Термін виконання домашнього навчального завдання – 1 тиждень з моменту отримання або згідно з інструкціями викладача. Завдання, подані на перевірку після закінчення визначеного терміну, оцінюються в 0 балів. Якщо студент не здав завдання протягом визначеного терміну з поважної причини, яку підтверджує офіційний документ (довідка про непрацездатність, службова записка тощо), він може представити виконані завдання за графіком, узгодженим з викладачем. Перескладання домашніх навчальних завдань з метою

підвищення оцінки не передбачено. Відпрацювання пропущених без поважної причини занять за рахунок виконання додаткових навчальних завдань не передбачено.

Правила призначення заохочувальних балів. Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), заохочувальні бали не входять до основної 100-бальної шкали РСО і не можуть перевищувати 10 балів. Для підвищення мотивації здобувачів вищої освіти займатися науково-дослідницькою роботою, їм призначають заохочувальні бали за участь у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах і воркшопах за тематикою освітнього компонента (за умови публікації тез доповіді або наявності сертифікату про участь у відповідному заході). Підставою для нарахування заохочувальних балів може бути участь у перекладацьких проєктах КПІ ім. Ігоря Сікорського. Штрафні бали з освітнього компоненту не передбачені.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>) та Положенні про систему запобігання академічному плагіату (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Використання інструментів штучного інтелекту. Університет підтримує раціональне експериментування з генеративними інструментами ШІ, але за умови врахування важливих аспектів використання таких інструментів, зокрема: інформаційної безпеки, конфіденційності даних, дотримання вимог авторського права та академічної доброчесності. Під час використання інструментів ШІ слід керуватися Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/1225>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають право аргументовано оскаржити результати будь-яких контрольних заходів, пояснивши з яким критерієм не погоджуються. Процедuru деталізовано в Положенні про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Інклюзивне навчання. Освітній компонент може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів. Детальніше про забезпечення інклюзивності освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського за посиланням <https://osvita.kpi.ua/node/172>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Процедура оцінювання результатів навчання за цим освітнім компонентом, форми контролю і рейтингова система оцінювання регламентовані Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>) та Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/32>).

Результати навчання з дисципліни оцінюються за РСО першого типу, тобто підсумкова оцінка здобувача формується на основі виконання всіх завдань, передбачених контрольними заходами. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Оцінювання та поточний контроль. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за роботу на практичних заняттях і написання завдання поточного контролю в кінці семестру. Рейтинг студентів з освітнього компоненту складається з балів, отриманих за:

- 1) роботу на 24 практичних заняттях (експрес-опитування та виконання практичного завдання);
- 3) виконання завдання поточного контролю.

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Експрес-опитування	21%	3	7	21
	Виконання практичного завдання	51%	3	17	51
3.	Завдання поточного контролю	28%	28	1	28
	Всього				100

Основні критерії оцінювання роботи студентів

Експрес-опитування

Максимальний ваговий бал за експрес-опитування – 3. Опитування проводиться на семи практичних заняттях (окрім першого), які розпочинають нову тему освітнього компонента (7х3 бали = 21 бал)

Критерії оцінювання:

- «відмінно» 2,9 – 3 бали
- «добре» 2,3 – 2,8 балів
- «задовільно» 1,8 – 2,2 бали
- «незадовільно» 0 балів

Критерії оцінювання відповіді студента на експрес-опитуванні:

- «**відмінно**» – повна відповідь, студент демонструє глибокі знання вивченого матеріалу;
- «**добре**» – достатньо повна відповідь або повна відповідь з незначними неточностями; студент добре орієнтується у пройденому матеріалі;
- «**задовільно**» – студент володіє фрагментарними знаннями за темою, допускає окремі помилки;
- «**незадовільно**» – студент не володіє матеріалом.

Виконання практичного завдання на занятті

Максимальний ваговий бал за роботу на практичному занятті – 3 бали (3 x 17 занять = 51 бал).

Критерії оцінювання:

- «відмінно» 2,9 – 3 бали
- «добре» 2,3 – 2,8 балів
- «задовільно» 1,8 – 2,2 бали
- «незадовільно» 0 балів

Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях:

«відмінно» – активна робота на парі, повне і цілком правильне виконання домашніх навчальних завдань з урахуванням вивченого матеріалу за темою заняття;

«добре» – достатньо повна відповідь або повна відповідь з незначними неточностями під час заняття; домашнє навчальне завдання виконане з незначними помилками;

«задовільно» – неповне виконання домашнього завдання та незначні помилки під час роботи на занятті; якщо студент не здав домашнє навчальне завдання, але активно працює на занятті, його робота буде оцінена за цим критерієм;

«незадовільно» – незадовільна робота під час заняття та невиконане домашнє навчальне завдання.

Виконання завдання поточного контролю

Максимальний ваговий бал за завдання поточного контролю – 28.

Критерії оцінювання:

«відмінно»	26,5 – 28 балів
«добре»	21 – 26 балів
«задовільно»	16,8 – 20,5 балів
«незадовільно»	0 балів

Робота поточного контролю проводиться письмово й складається з 4 завдань.

Завдання 1 передбачає виконання тесту множинного вибору.

Завдання 2 – відкрите питання з історії розвитку перекладу у світі.

Завдання 3 – відкрите питання з історії розвитку перекладу в Україні.

Завдання 4 – аналіз першоджерела (статті / розділу наукової праці).

Ваговий бал за Завдання 1 – 7 балів (кожна правильна відповідь – 1 бал).

Ваговий бал за Завдання 2 – 7 балів

Ваговий бал за Завдання 3 – 7 балів

Ваговий бал за Завдання 4 – 7 балів

Критерії оцінювання рубіжної контрольної роботи:

«відмінно» – коректне виконання всіх завдань, що демонструє глибоке розуміння предмету вивчення й повну сформованість фахових компетентностей за відповідним освітнім компонентом, зазначених у п. 1 цього силабусу;

«добре» – виконання всіх завдань з деякими помилками та/або неточностями, які свідчать про ґрунтовне розуміння теоретичних основ дисципліни й сформованість фахових компетентностей за цим освітнім компонентом на високому рівні;

«задовільно» – неповне виконання завдань з низкою помилок та/або неточностей, при якому студент демонструє фрагментарні знання з дисципліни;

«незадовільно» – незадовільне виконання завдань, що свідчить про недостатню сформованість передбачених фахових компетентностей, знань і вмінь або невиконання завдання.

Результати поточного контролю оголошуються кожному студенту окремо у присутності або в дистанційній формі (електронною поштою або через Viber/WhatsApp) і обов'язково проставляються викладачем в Електронному кампусі в модулі «Поточний контроль».

Календарний контроль проводиться на 7 та 13 тижнях весняного семестру як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу здобувачем вищої освіти. Для

отримання позитивної оцінки з календарного контролю поточний рейтинг здобувача повинен становити не менше 50% від максимально можливого на час проведення цього контролю.

№ календарного контролю	Термін календарного контролю	Умови проходження календарного контролю
Перший календарний контроль	7-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 6 балів
Другий календарний контроль	13-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 11 балів

Семестровий контроль у формі заліку проводиться під час заліково-екзаменаційної сесії. Здобувач отримує позитивну залікову оцінку за результатами його роботи протягом семестру, якщо у підсумку він набрав не менше 60 балів та виконав умови допуску до семестрового контролю.

Умовою допуску до семестрового контролю є позитивна оцінка з роботи поточного контролю та бали, отримані протягом семестру (≥ 50 балів). Студент виконує залікову контрольну роботу, якщо а) він виконав умови допуску до заліку, але його підсумковий рейтинг за семестр нижчий за 60 балів; б) він хоче підвищити поточну оцінку з освітнього компонента. Якщо здобувач виконує залікову контрольну роботу, його попередній рейтинг скасовується і він отримує остаточну оцінку за її результатами. Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів і містить завдання за темами освітнього компонента, прописаними у п. 5 цього силабусу. Залікова контрольна робота проводиться у письмовій формі, складається з двох практичних завдань. Перше завдання передбачає аналіз першоджерела (статті / розділу наукової праці); друге завдання – відкрите питання з історії розвитку перекладу в Україні і світі. Ваговий бал за кожне з завдань – 50 балів.

Виконання завдань залікової роботи оцінюється за такою шкалою:

«відмінно» – безпомилкове виконання завдання; повна й розгорнута відповідь. Допускаються одна чи дві помилки – 47.5-50 балів.

«добре» – повне виконання завдання з незначними помилками – 37.5-47 балів.

«задовільно» – неповне виконання завдання та виконання завдання з кількома суттєвими помилками – 30-37 балів.

«незадовільно» – незадовільна відповідь, виконання менше 60% контрольного завдання – 0 балів.

Таблиця відповідності рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

9.1. На залікову контрольну роботу винесено тематичний матеріал, прописаний у п. 5 цього силабусу.

9.2. Для цього освітнього компонента передбачене визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті згідно з процедурою, прописаною у Положенні про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/node/179>).

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено професором кафедри ТПП АМ, к.філол.н. Борбенчук І.М.

Ухвалено кафедрою ТПП АМ (протокол № 16 від 04.06.2025 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету лінгвістики (протокол № 12 від 11.06.2025 р.)